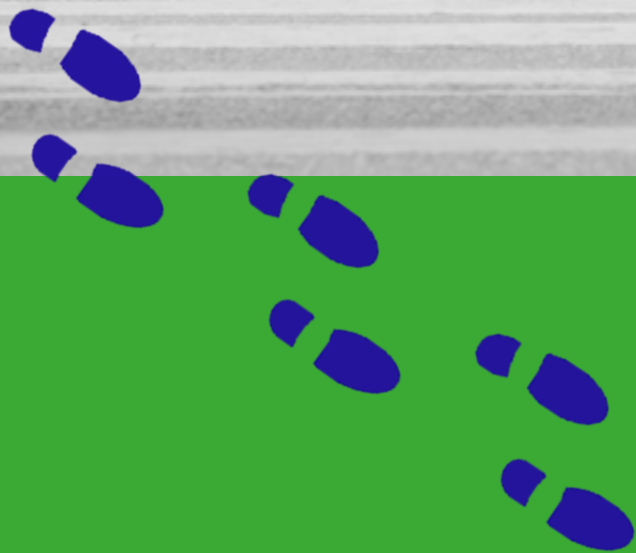

Charter for walking

Ten behoeve van Lopen Loont 2017

MENSenSTRAAT

Aangesloten bij: International Federation of Pedestrians

“Lopen is het eerste wat een baby wil doen en het laatste wat een oudere wil opgeven. Lopen is dé sport waarvoor je geen fitnessclub nodig hebt. Het is het recept zonder geneesmiddel, het is afvallen zonder dieet en het is het schoonheidsmiddel dat in geen enkele formule zit. Het is het kalmeringsmiddel zonder pil, het is de therapie zonder psycholoog en het is de vakantie die geen cent kost. Bovendien vervuult lopen niet het milieu, verbruikt het weinig energiebronnen en is het uitermate energie-efficiënt. Lopen is gemakkelijk, je hebt er geen speciale uitrusting voor nodig, het is zelfregulerend en het is intrinsiek veilig. Lopen is net zo natuurlijk als ademen.”

John Butcher, oprichter van Walk21, 1999

Kies voor lopen

Wij, de burgers van deze wereld, hebben te maken met een reeks onderling samenhangende en ingewikkelde problemen. We worden minder gezond, we hebben inefficiënte vervoerssystemen en onze milieus komen onder toenemende druk te staan om aan onze behoeften te kunnen voldoen. De kwaliteit en de tijd die we lopen als dagelijkse activiteit is in willekeurig welk gebied een algemeen erkende en unieke primaire indicator voor levenskwaliteit. Overheden die graag gezondere en efficiëntere gemeenschappen en plaatsen willen creëren, kunnen aanzienlijke vooruitgang boeken door het bevorderen van meer lopen.

Dit handvest is gebaseerd op uitgebreide besprekingen met experts van over de hele wereld en laat zien hoe culturen kunnen worden gecreëerd waarin mensen ervoor kiezen om te lopen. Het handvest kan worden ondertekend door alle personen, organisaties, overheden en buurtgroepen die de visie en de strategische uitgangspunten ervan ondersteunen, ongeacht hun formele positie of hun capaciteit om op onafhankelijke wijze de realisering ervan te bevorderen.

Ondersteun dit handvest door het te ondertekenen en door vrienden, collega's, overheidsinstanties en landelijke en plaatselijke organisaties te stimuleren om met u samen te werken aan het creëren van gezonde, efficiënte en duurzame loopvriendelijke leefgemeenschappen over de hele wereld.

Forenzen benen zich een weg, winkelpubliek struint, wandelaars houden de pas erin, verliefde paartjes wandelen, toeristen flaneren... maar we lopen allemaal. Lopen is een fundamenteel en universeel recht, en wat onze capaciteiten en beweegredenen ook zijn, het blijft een belangrijk onderdeel van ons leven.

Toch zijn er veel landen waarin mensen steeds minder lopen. Waarom lopen als je kunt fietsen of autorijden?

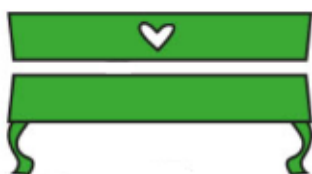
In vele delen van de wereld is lopen niet langer meer een noodzakelijkheid maar wordt het beschouwd als een overbodige bezigheid. Lopen lijkt een te eenvoudige, te alledaagse, te voor de hand liggende en, inderdaad, te goedkope activiteit om van A naar B te komen en gezond te blijven. Er wordt niet voor gekozen om te lopen omdat men is vergeten hoe eenvoudig, plezierig en heilzaam lopen is. Ook als gewoon wordt in enkele van de meest bevoorrechte omgevingen waarin de mens, als soort, ooit geleefd heeft is veler reactie dat aan het lopen niet veel waarde meer gehecht wordt.

Deze inactiviteit draagt bij aan een ongekend hoog aantal gevallen van obesitas, depressies, hartziekten, geweld in het verkeer, angststoornissen en sociale isolatie.

Lopen biedt gezondheid, geluk en een uitweg. Lopen kan de gezondheid van onze spieren, ons zenuwstelsel en onze psyche herstellen en in stand houden. Tegelijkertijd versterkt lopen ons gevoel van autonomie en ons zelfvertrouwen. Hoe meer mensen lopen, hoe beter ze zich voelen, hoe ontspannener ze worden, hoe meer ze voelen en hoe minder geestelijk afval ze ophopen. Lopen is goed voor iedereen.

4

Visie

Het creëren van een wereld waarin mensen ervoor kiezen om te lopen en de mogelijkheid hebben om te lopen, als een manier om zich te verplaatsen, gezond te blijven en zich te ontspannen; een wereld waarin overheden, organisaties en individuen:

- de waarde van lopen inzien,
- zich inzetten voor gezonde, efficiënte en duurzame leefgemeenschappen en
- samenwerken aan het overwinnen van de fysieke, sociale en institutionele belemmeringen in dezen.

Doelstellingen en acties

Dit Internationale Handvest identificeert de behoeften van voetgangers en biedt een gemeenschappelijk kader aan overheden voor het heroriënteren van hun bestaande beleid, activiteiten en relaties, zodat ze een cultuur kunnen creëren waarin mensen ervoor kiezen om te lopen. De acties die worden genoemd onder iedere strategische doelstelling vormen praktische lijsten van verbeteringen, die in de meeste leefgemeenschappen kunnen worden uitgevoerd. Afhankelijk van de plaatselijke behoeften kunnen hier activiteiten aan worden toegevoegd, en het wordt aanbevolen om dit te doen.

1. Meer inclusieve mobiliteit

Burgers hebben recht op toegankelijke straten, pleinen, gebouwen en openbaarvervoerssystemen, ongeacht hun leeftijd, beperkingen, geslacht, inkomen, taal, etnische achtergrond en culturele of religieuze achtergrond. Hierdoor worden de vrijheid en autonomie van alle mensen versterkt en wordt bijgedragen aan sociale inclusie, solidariteit en democratie.

Acties

- Waarborg veilige, praktische en autonome mobiliteit voor iedereen, door zoveel mogelijk mensen toegang te voet te bieden tot zoveel mogelijk locaties, in het bijzonder het openbaar vervoer en openbare gebouwen.
- Integreer de behoeften van mensen met beperkingen door het bouwen en onderhouden van diensten en voorzieningen van hoge kwaliteit die sociaal inclusief zijn.

2. Goed ontwerp en zorgvuldig beheer van straten en andere openbare ruimte

Mensen hebben het recht om te kunnen wonen in een gezonde, praktische en aantrekkelijke omgeving, die is aangepast aan hun behoeften, en ze hebben het recht om vrijelijk gebruik te kunnen maken van de voorzieningen in de openbare ruimte, op veilige en comfortabele wijze, ver weg van geluidshinder en luchtverontreiniging.

Acties

- Maak straten voor mensen en niet alleen maar voor auto's, waarbij wordt erkend dat straten zowel sociale als vervoersruimten zijn en daarom zowel een sociaal ontwerp als een technisch ontwerp nodig hebben. Dit is mogelijk door het opnieuw indelen van de ruimte van wegen, het implementeren van gebieden waar voetgangers voorrang hebben, het creëren van autovrije gebieden waar iedereen gebruik van kan maken en het ondersteunen van sociale interactie, spel en recreatie voor zowel volwassenen als kinderen.
- Zorg voor schone, goedverlichte straten en paden, die vrij zijn van hindernissen en breed genoeg zijn voor de spitsuren. En biedt voldoende mogelijkheden om veilig en rechtstreeks rijwegen over te steken, zonder niveauverschil en zonder omwegen.
- Waarborg dat in voldoende mate en op de juiste plaatsen zitgelegenheid en toiletten aanwezig zijn, zodanig dat aan de behoeften van alle gebruikers wordt tegemoetgekomen.
- Maak met geschikte ontwerpen en voorzieningen aanpassingen voor weersomstandigheden, bijvoorbeeld schaduwvorming (met bomen) en beschutting tegen neerslag.
- Maak leesbare straten met duidelijke signalering en zorg voor plaatselijke informatie, die routeplanning en verkenning te voet vergemakkelijken.
- Hecht grote waarde aan de aanwezigheid van volledig toegankelijke openbare ruimte met groen en water van hoge kwaliteit.
- Zorg, in het algemeen, voor geschikte en aantrekkelijke voorzieningen. Onderhoud deze zorgvuldig. En combineer dagelijks beheer met het aanbrengen van kleine verbeteringen.

3. Overal een dicht en samenhangend netwerk van looproutes

Burgers hebben recht op een looprouthenet van onderling verbonden, rechtstreekse en eenvoudig te volgen looproutes, die veilig, comfortabel, aantrekkelijk en goed onderhouden zijn. En die hun huizen, winkels, scholen, parken, overstapplaatsen voor het openbaar vervoer, groene ruimten en andere belangrijke bestemmingen met elkaar verbinden.

Acties

- Zorg overal voor een dicht en samenhangend netwerk van onderling verbonden, functionele, veilige en aantrekkelijke looproutes tussen huizen en plaatselijke bestemmingen, die voldoen aan de behoeften van de gemeenschap. En onderhoud het zorgvuldig.
- Zorg voor een geïntegreerd, uitgebreid en goed uitgerust openbaarvervoer, met voertuigen die goed toegankelijk zijn voor alle potentiële gebruikers.
- Ontwerp haltes en overstapplaatsen voor het openbaar vervoer met gemakkelijke, veilige en praktische toegang voor voetgangers en met ondersteunende informatie.

4. Bijpassend grondgebruik en ruimtelijke ordening

Burgers hebben recht op een beleid voor grondgebruik en ruimtelijke ordening dat het voor hen mogelijk maakt naar het overgrote deel van de dagelijkse diensten en voorzieningen te lopen door maximalisatie van de mogelijkheden om te lopen. Hierdoor vermindert de afhankelijkheid van de auto en wordt bijgedragen aan het gemeenschapsleven.

Acties

- Maak voetgangers tot middelpunt van stedelijke planning. Geef langzame vervoermethoden zoals lopen en fietsen voorrang boven snelle vervoermethoden en geef plaatselijk vervoer voorrang boven langeafstandsvervoer.
- Verbeter het grondgebruik en de ruimtelijke ordening door ervoor te zorgen dat nieuwe woningen, winkels, bedrijvenparken en haltes voor het openbaar vervoer zodanig zijn geplaatst en ontworpen dat deze gemakkelijk te voet bereikbaar zijn.

7

- Verminder omstandigheden die dwingen tot leefwijzen waarbij men afhankelijk is van de auto (bijvoorbeeld door ongebreidelde stadsuitbreiding tegen te gaan). Reserveer op bestaande wegen meer ruimte voor voetgangers. Sluit bestaande, niet met elkaar verbonden, looproutes op elkaar aan, zodat een aantrekkelijk looproutenetwerk ontstaat.

5. Minder hinder en gevaar door rijverkeer

Burgers hebben er recht op dat hun straten zodanig zijn ontworpen dat verkeersongevallen worden voorkomen en dat de straten plezierig, veilig en praktisch zijn voor mensen die er lopen, in het bijzonder voor kinderen, ouderen en mensen met beperkingen

Acties

- Verminder de gevaren die auto's vormen voor voetgangers door middel van betere verkeersbeheersing (bijvoorbeeld door het invoeren van lagere maximumsnelheden), in plaats van door het scheiden van voetgangers van andere verkeersstromen en het inperken van hun bewegingsvrijheid.
- Bevorder door middel van gerichte publiekscampagnes een voetgangersvriendelijke rijstijl van bestuurders en handhaaf naleving van de verkeersregels.
- Verlaag de maximumsnelheden voor motorvoertuigen in woonwijken, winkelstraten en in de buurt van scholen.
- Verminder de invloed van drukke wegen, door deze te voorzien van voldoende veilige voetgangersoversteekplaatsen, met minimale wachttijden en ruim tijd om over te steken voor de langzaamste voetgangers.
- Zorg ervoor dat voorzieningen die zijn bedoeld voor fietsers en andere niet-gemotoriseerde verkeersdeelnemers de veiligheid van en het praktische gemak voor voetgangers niet aantasten.

6. Minder (angst voor) criminaliteit

Burgers hebben recht op een stedelijke omgeving die zodanig is ontworpen en wordt onderhouden en waarop zodanig toezicht wordt gehouden dat criminaliteit en angst voor criminaliteit worden verminderd.

Acties

- Zorg ervoor dat gebouwen uitzicht bieden op activiteiten op straatniveau om een gevoel van toezicht te creëren en afschrikking van criminaliteit te bevorderen.
- Voer overdag en 's avonds enquêtes onder voetgangers uit om zorgen over persoonlijke veiligheid te identificeren en bepaal vervolgens welke zones verbetering behoeven (bijvoorbeeld door betere verlichting en het voorkomen van duistere plekken).
- Biedt verkeerprofessionals training en informatie aan ter vergroting van hun bewustzijn van zorgen die leven bij voetgangers over hun persoonlijke veiligheid en over de invloed die dergelijke zorgen hebben op hun besluiten om al dan niet te gaan lopen.

7. Meer ondersteuning vanuit overheden

Burgers hebben er recht op dat overheden hen de mogelijkheden bieden om te kiezen voor lopen. En dat zij deze keuze ondersteunen en waarborgen.

Acties

- Stel een duidelijk, beknopt en volledig actieplan op voor lopen waarin de doelstellingen worden bepaald en ondersteuning van belanghebbenden wordt gewaarborgd, dat een leidraad voor investeringen biedt en dat de volgende acties omvat (zie volgende pagina):

1. *Betrek, op alle niveaus, alle betrokken instanties (in het bijzonder vervoerbedrijven, ruimtelijke ordening, volksgezondheid, onderwijs en de politie) bij de bewustwording van het belang van het lopen. En stimuleer hen tot aanvullende maatregelen en acties ter ondersteuning en bevordering van lopen.*

2. *Overleg regelmatig met lokale organisaties en andere relevante groeperingen die voetgangers vertegenwoordigen, met inbegrip van jonge mensen, ouderen en mensen met beperkingen.*

3. *Verzamel kwantitatieve en kwalitatieve gegevens over lopen (met inbegrip van de beweegredenen en doelen van looptrajecten, het aantal looptrajecten, de etappes van looptrajecten, de tijdsduur en afstanden van looptrajecten, de tijd die is doorgebracht in openbare ruimten en de tevredenheidsniveaus).*

4. *Neem lopen op in de trainingen en doorlopende professionele ontwikkelingsprogramma's van medewerkers van vervoerbedrijven, verkeersveiligheidsbeambten, gezondheidswerkers en stedenbouwkundigen.*

5. *Bied de continue hulpmiddelen aan die noodzakelijk zijn voor het implementeren van het aangenomen actieplan.*

6. *Organiseer proefprojecten om de beste manier van werken te bepalen. Ondersteun onderzoek door aan te bieden casestudy te worden en de opgedane lokale ervaringen breed te delen.*

7. *Meet de successen van programma's door vóór, tijdens en na de implementatie gegevens te verzamelen en met elkaar te vergelijken.*

10

8. Een loopcultuur

Burgers hebben recht op actuele en toegankelijke informatie van goede kwaliteit over waar er kan worden gelopen en over de kwaliteit van de loopbeleving. Ze moeten de mogelijkheid krijgen om plezier te hebben in het lopen en elkaar ontmoeten in de openbare ruimte als onderdeel van hun dagelijkse sociale, culturele en politieke leven.

Acties

- Stimuleer actief alle burgers om als onderdeel van hun dagelijkse leven te lopen wanneer en waar ze dat kunnen, door regelmatig creatieve en gerichte informatie aan te bieden die tegemoet komt aan hun persoonlijke behoeften en die hen persoonlijk betreft bij het bevorderen van het lopen.
- Creëer een positief beeld van lopen door lopen te belichten als plezierig onderdeel van het bekijken van cultureel erfgoed en bezoeken van culturele evenementen, zoals architectuurrondleidingen, museumtentoonstellingen, theatervoorstellingen, literatuurvoordrachtavonden, fotografietochten en straatoptredens.
- Zorg voor samenhangende en consistente informatie- en bewegwijzeringsystemen die het te voet verkennen en ontdekken ondersteunen, met inbegrip van aansluitgegevens voor het openbaar vervoer.
- Beloon mensen financieel als ze vaker lopen, door middel van incentives van lokale bedrijven, werkplekken en overheden.

11

Ter inspiratie enkele suggesties gericht op de Nederlandse praktijk

Naar een nationaal beleid voor lopen en fietsen

In Nederland zijn lopen en fietsen de smeerolie van de mobiliteit. Samen nemen ze de helft van alle verplaatsingen voor hun rekening. Het fietsaandeel is het hoogste van de hele wereld. Lopen en fietsen zijn beide vormen van actieve mobiliteit. Daarom zijn voetgangers en fietsers bondgenoten in het streven naar leefbare steden; van belang is dat ze elkaars specifieke belangen kennen en erkennen.

Zoals in de jaren 90 het Masterplan Fiets een landelijke stimulans was om lokaal fietsbeleid in beweging te krijgen, is nu ondersteuning gewenst aan innoverende gemeenten, bij de gezamenlijke ontwikkeling van praktijkkennis over voetgangers. Tijd voor een Masterplan Lopen / Gezonde Mobiliteit! Ondersteun daarbij ook de belangenorganisaties van Voetgangers / Gezonde Mobiliteit, zoals MENSenSTRAAT en Wandelnet.

Verkeersveiligheid

- Snelheidsbeheersing door (samen met de Fietsersbond) ijveren voor een lagere maximum snelheid binnen de bebouwde kom en meer voortgang op het gebied van ISA (Intelligente Snelheidsaanpassing)
- Meer oog voor kwetsbaren bij het ontwerp van veilige en uitnodigende oversteekvoorzieningen
- Meer aandacht in woonstraten voor goed begaanbare trottoirs. Bij ontbreken van ruimte erven met stapvoetse snelheid bevorderen (zie het actieplan Opplussen op de website van MENSenSTRAAT).

- Veilige speelruimte voor kinderen dichtbij de voordeur
- Autoluwe binnensteden, maximumsnelheid stapvoets
- Volwaardig meetellen van de cijfers over veiligheid en ongevallen van voetgangers op straat

Voorkom hinder door geparkeerde fietsen

Onordelijk geplaatste fietsen kunnen de doorloop bemoeilijken (denk aan kinderwagens en scootmobielen) en het straatbeeld verstoren. Zorg, waar daar behoefte aan is, voor ruim voldoende parkeervoorzieningen voor fietsen en brom/snorfietsen, met goede mogelijkheden om een slot te bevestigen

Aantrekkelijke straten

- In veel straten kunnen mensen uit de straat bijdragen aan een levendig en aantrekkelijk straatbeeld door, binnen redelijke grenzen, eigen toevoegingen aan te brengen.

Stimuleer de aanleg van een geveltuintje en/of, indien voldoende loopruimte aanwezig is, de plaatsing van een privé zitbank.

- Publieke bankjes zijn belangrijk voor ouderen op straat om afstanden te kunnen overbruggen.

Totstandkoming van het International Charter for Walking

Dit Charter is ontwikkeld tijdens de reeks WALK21 International Conferences en vastgesteld in oktober 2006. Walk21 is vele mensen dankbaar voor hun hulp bij het samenstellen van dit Charter en is u dankbaar voor uw persoonlijke inzet voor het creëren van gezonde, efficiënte en duurzame loopvriendelijke leefgemeenschappen over de hele wereld.

Kijk voor meer informatie over lopen op www.walk21.com

Totstandkoming van de Nederlandse versie

Tijdens de Walk21-conferentie van 2010 in Den Haag is de werkgroep Walking Dutchman opgericht om (ook) in Nederland de belangen te behartigen van voetgangers. Na de oprichting van MENSenSTRAAT heeft Walking Dutchman aan MENSenSTRAAT gevraagd hun werk voort te zetten en zich ook aan te sluiten bij de IFP, de International Federation of Pedestrians.

In 2016 is de Nederlandse vertaling van het Charter for Walking gemaakt. Voorjaar 2017 is deze besproken in een overleg met onderstaande belangenorganisaties. Ter inspiratie zijn suggesties gericht op de Nederlandse situatie toegevoegd. Tijdens het congres Lopen Loont wordt het Charter gepresenteerd. Wij danken iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt.

The Charter for Walking wordt ondersteund door:

Wandelnet, Rover, Fietsersbond, Natuur & Milieu, Milieudefensie en HappyStreets

14

Colofon

MENSenSTRAAT

MENSenSTRAAT is in 2013 opgericht als een netwerk van mensen en organisaties die zich willen inzetten voor een leefbare openbare ruimte. In het netwerk zijn uiteenlopende achtergronden aanwezig zoals verkeer en verkeersveiligheid, stedenbouwkunde, jeugdwelzijn, burgerparticipatie, ouderenbeleid en gezondheid.

MENSenSTRAAT zet zich in voor aantrekkelijke, veilige en toegankelijke straten voor mensen, waarbij gemotoriseerd verkeer de gezonde vormen van beweging en mobiliteit niet mag wegdrrukken.

MENSenSTRAAT combineert het conceptuele niveau met praktische adviezen. Twee keer per jaar wordt vaak samen met een andere partner een studiebijeenkomst georganiseerd. Daarnaast worden incidenteel straatgroepen geadviseerd over praktische problemen.

Kijk voor meer informatie op www.mensenstraat.nl.

International Federation of Pedestrians (IFP)

IFP is een wereldwijd netwerk dat opkomt voor de belangen van voetgangers en de leefbare openbare ruimte. IFP is in 1963 opgericht als een VN-geaccrediteerde NGO. Op de website staat een overzicht van de leden. MENSenSTRAAT is geaccepteerd en het enige lid uit Nederland.

Walk21 en IFP werken nauw samen. Walk21 is lid van de IFP, de jaarvergaderingen van de IFP vinden plaats tijdens de jaarlijkse Walk21 conferenties.

Kijk voor meer informatie op: <http://www.pedestrians-int.org/en/>

INTERNATIONAL CHARTER FOR WALKING

Vertaling in het Nederlands van het Internationale Handvest voor het Lopen, dat als doel heeft het creëren van gezonde, efficiënte en duurzame leefgemeenschappen waarin mensen ervoor kiezen om te lopen.

Wij, de ondertekenaars zijn ons bewust van de voordelen van het lopen en beschouwen het als een belangrijke indicator van gezonde, efficiënte, sociaal inclusieve en duurzame leefgemeenschappen.

Wij erkennen de universele rechten van mensen om, overal en op ieder gewenst moment, veilig te kunnen lopen en gebruik te kunnen maken van straten en andere openbare ruimte van hoge kwaliteit.

Wij zetten ons in voor vermindering van de fysieke, sociale en institutionele belemmeringen die loopactiviteiten beperken.

Wij willen met anderen samenwerken aan het creëren van een cultuur waarin mensen ervoor kiezen om te lopen, door middel van onze inzet voor dit Handvest.

Onze strategische doelstellingen zijn:

- 1. Meer inclusieve mobiliteit**
- 2. Goed ontwerp en zorgvuldig beheer van straten en andere openbare ruimte**
- 3. Overal een dicht en samenhangend netwerk van looproutes**
- 4. Bijpassend grondgebruik en ruimtelijke ordening**
- 5. Minder hinder en gevaar door rijverkeer**
- 6. Minder (angst voor) criminaliteit**
- 7. Meer ondersteuning vanuit overheden**
- 8. Ontwikkeling van een loopcultuur**

Ondertekend door:

Naam

Functie.....

(indien van toepassing in dit verband)

Email adres

Plaats en datum

Handtekening.....

MENSenSTRAAT

Aangesloten bij: International Federation of Pedestrians

